

TLM_Lausunto_SIMO_ylijäämämaiden läjitys_ympäristölupa-asia_20042026**Päätöksentekijä** Tornionlaakson museon johtaja Kallio-Seppä Titta**Valmistelija** arkeologi Puolakka Hanna**SIMO, KOLME YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUSTA, SUNDSTRÖM INFRA AB OY**

Simon kunnan ympäristösuojeluviranomainen on pyytänyt Tornionlaakson museolta lausuntoa kolmesta Sundström Infra Ab Oy ympäristölupahakemuksesta Simon kunnan alueella. Ympäristölupahakemukset liittyvät samaan radanparannushankkeeseen, mutta ne haetaan erikseen, koska alueet sijaitsevat fyysisesti kaukana toisistaan. Koska kyseessä on kuitenkin yksi hanke, Tornionlaakson museo lausuu kaikista kolmesta lupahakemuksesta yhdessä.

Lausuntopyynnön liitteenä museolle on toimitettu kuulutus ympäristölupahakemuksesta sekä jokaiselle kohteelle erillinen ympäristölupahakemus sekä liitekartat. Erillisiä selostuksia ei ole toimitettu, mutta hankealueet ja suunnitelmat noudattavat karttojen perusteella vuosien 2022–2024 ratasuunnitelmia. Tornionlaakson museo on lausunut radan perusparantamiseen liittyvästä hankkeesta kolme kertaa 21.12.2022, 7.8.2023 sekä 3.6.2024. Tornionlaakson museo toimii alueellisena vastuuseurana, jolle kuuluvat toimialueensa kulttuuriympäristöön liittyvät asiantuntija- ja viranomaistehtävät.

Lupahakemus

Hankealueet sijaitsevat Simon kunnassa rautatien varrella, kolmen eri kiinteistön alueella. Lupahakemus koskee kiinteistöjä 751-404-12-8, 751-403-78-4 ja 751-404-1-70. Jokaiselle kiinteistölle on tarkoitus perustaa läjitysalue, jonne loppusijoitetaan sellaista radan perusparannushankkeen yhteydessä poistettavien tasoristeysten alueilta ylijäävää maata, jota ei voida hyödyntää tasoristeysten perusparannuksessa.

Hakemuksen mukaan sijoitusalueelle 1 voitaisiin läjittää enintään 9 000 m³, itse läjitysalueen koko on noin 3 000 m². Hakemuksen mukaan sijoitusalueelle 2 voitaisiin läjittää enintään 17 000 m³, ja siellä itse läjitysalueen koko on noin 7 000 m². Hakemuksen mukaan sijoitusalueelle 3 voitaisiin läjittää enintään 12 000 m³ ja siellä läjitysalueen koko on noin 3 300 m². Läjittämisen toiminta-aika on 6 kuukautta. Läjitysalueet metsitetään toiminnan päätyttyä.

Suunnittelutilanne ja rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnitellut maanläjitysalueet sijoittuvat kaavallisesti Länsi-Lapin maakuntakaavan (2015) alueelle. Alueilla ei ole tarkempaa kaavaa. Maakuntakaavassa läjitysalueet sijoittuvat *Maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle* (M). Läjitysalueita lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennetun

Tornionlaakson museon johtaja

20.04.2026

§ 42/2026

kulttuuriympäristön (RKY2009) kohde on **Pohjanmaan rantatie**. Maakuntakaavassa Pohjanmaan rantatie on osoitettu koko matkaltaan *Kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti merkittäväksi tieksi*. Tielinjaus kulkee Horsman ja Mustaniemen läjitysalueiden läheisyydessä Palohovintien suuntaisesti. Muut kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti merkittävät kohteet sijaitsevat etäämmällä läjitysalueista.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnitelluilla läjitysalueilla ei sijaitse tunnettuja muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäänköksiä. Kyseiset läjitysalueet sijaitsevat enimmäkseen kosteilla, matalilla maastonkohdilla, joiden arkeologinen potentiaali on hyvin pieni. Ratahankkeen arkeologisesti potentiaalisimmat alueet on jo tarkastettu maastossa. Läjitysalueita lähinnä sijaitseva kiinteä muinaisjäänkö on Maa-ainesten sijoitusalueesta 3 vain 240 metriä itään sijaitseva **Tikkalanperä** (*tunnus muinaisjäänkörekisterissä 1000047988*), ratahankkeeseen liittyvissä tarkastuksissa havaittu vanha rajamerkki. Kohde on huomioitu hankkeessa siten, että sen vuoksi uuden yksityistien Y6 linjausta muutettiin hieman kaavakartassa näkyvän mukaisesti, jotta tie kiertää muinaisjäänköksen noin 20 metrin päästä etelän puolelta.

Maa-ainesten sijoitusalueesta 1 lähin arkeologinen kohde, muu kulttuuriperintökohde, **Vääräkoski** (*tunnus muinaisjäänkörekisterissä 1000036813*) sijaitsee 1,6 km päässä luoteeseen. Maa-ainesten sijoitusalueesta 2 lähin kiinteä muinaisjäänkö on noin 500 metrin päässä länsilounaaseen, radan toisella puolella sijaitseva **Palokangas** (1000009076). Suunnitelluilla läjitysalueilla ei ole suoraa vaikutusta näihin muinaisjäänköihin.

Maanmuokkaus ei muinaisjäänköalueella ole sallittua. Ennen rakennustöiden aloittamista tulee muinaisjäänkökohde **Tikkalanperä** merkitä maastossa. Ajolinjat on suunniteltava siten, että rakenteiden päältä ei ajeta. Lisäksi on varmistettava, että tiedot muinaisjäänköksestä siirtyvät kaikille alueella työskenteleville.

Kallio-Seppä Titta
Tornionlaakson museon johtaja

Jakelu

Simon kunta
Simon kunta, Sampo Mäkelä
Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu yksikkö
Lupa- ja valvontavirasto